

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตั้งแต่ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

กองการศึกษา

เทศบาลตำบลหนองกราด

อำเภอด่านขุนทด

จังหวัดนครราชสีมา

คำนำ

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕๐ (๖) (๘) มาตรา ๕๓ (๑) และมาตรา ๕๖ (๑) ภายใต้บังคับกฎหมายเทศบาล มีหน้าที่ต้องบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชนและองค์กรปกครองได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

ปัจจุบันภูมิปัญญาไทยมีความสำคัญอย่างยิ่ง ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง สร้างความภาคภูมิใจและศักดิ์ศรีเกียรติภูมิแก่คนไทย สามารถปรับ ประยุกต์หลักธรรมคำสอนทางศาสนาใช้กับชีวิตได้อย่างเหมาะสมสร้างความสมดุลระหว่างคนกับสังคมและธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคนไทยให้เหมาะสมได้ตามยุค

กองการศึกษา เทศบาลตำบลหนองกราด ได้เล็งเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงได้จัดทำโครงการจัดทำฐานข้อมูลด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในเขตเทศบาลตำบลหนองกราด เป็นปัจจุบัน และเพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น ต่อไป

กองการศึกษา
เทศบาลตำบลหนองกราด
ผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ แนวคิดเกี่ยวกับฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑
บทที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลหนองกรด	๒
บทที่ ๓ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	๔

แนวคิดเกี่ยวกับฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑.๑ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ คลังความรู้ของชุมชน ในด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการส่งเสริม พัฒนา สืบทอด
๒. เพื่ออนุรักษ์ไว้ซึ่งศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา อันดีที่บรรพบุรุษของเราได้สั่งสมไว้
๓. เพื่อรวบรวมไว้เป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ เป็นข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจ

๑.๒ ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) หมายถึง พื้นความรู้ความสามารถที่ผ่านกระบวนการคิดโดยใช้สติปัญญาของคนในท้องถิ่น มีการเรียนรู้และถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งจนเกิดผลดีงาม มีคุณค่า มีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคแต่ละสมัย

๑.๓ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน แบ่งออกเป็น ๘ สาขา/ด้าน ดังนี้

- สาขาที่ ๑ ด้านเกษตรกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกลั่นกรอง/ การปลูกสัตว์/ การประมง การป่าไม้ เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ โคก หนอง นา เป็นต้น
- สาขาที่ ๒ ด้านหัตถกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรือช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่ายโดยไม่ใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน, งานแกะหนัง ตะหลุง, ทอผ้าด้วยมือ, งานเย็บปักถักร้อย, การทำหัวโชน เป็นต้น
- สาขาที่ ๓ ด้านอุตสาหกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต โดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงานด้านการบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป (โต๊ะ ตู้ เตียง) การแปรรูปสิ่งต่าง ๆ จากยางพารา เป็นต้น
- สาขาที่ ๔ ด้านการแพทย์ไทย คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การหัตถเวชกรรมไทย (การนวดไทย/ การนวดประคบสมุนไพร), การใช้สมุนไพร ในการรักษาโรค, การผดุงครรภ์พื้นบ้านโดยหมอตำแยของชาวไทยมุสลิม (โต๊ะบีเตด) เป็นต้น
- สาขาที่ ๕ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า, การสืบชะตาแม่น้ำ, การทำแนวปะการังเทียม, การอนุรักษ์ป่าชายเลน เป็นต้น
- สาขาที่ ๖ ด้านศิลปกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่าง ๆ เช่น จิตรกรรม, ประติมากรรม, งานนาฏศิลป์, ดนตรี, ทัศนศิลป์, คีตศิลป์, การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ เช่น การขับร้องเพลงอีแซว, ลำตัด, ลิเก, หมอลำ, โนรา เป็นต้น
- สาขาที่ ๗ ด้านภาษาและวรรณกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น ภาษาโบราณ, ภาษาถิ่น, หนังสือ, ตำรา, ตำรับอาหาร, งานประพันธ์/ บทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง, เรื่องสั้น นวนิยาย นิทาน บทเพลงต่าง ๆ เป็นต้น

/สาขาที่ ๘...

สาขาที่ ๘ ด้านอื่น ๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับ ความเชื่อ ศาสนา พิธีกรรม อาหารไทย
อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

บทที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลหนองกรด

เทศบาลตำบลหนองกรด เดิมเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาลมาก่อน ซึ่งเรียกว่า “สุขาภิบาลหนองกรด” จัดตั้งครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๑๒๖ หน้าที่ ๕๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕ และต่อมามีพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็น เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๒ จัดตั้งเทศบาลตำบล ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๔ก ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นผลให้สุขาภิบาลหนองกรด เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบล หนองกรด ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

ปัจจุบันเทศบาลตำบลหนองกรด มีอาคารสำนักงานเป็นของตนเอง แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการบริการประชาชน ซึ่งสำนักงานดังกล่าวตั้งอยู่ที่ เทศบาลตำบลหนองกรด ถนนด่านขุนทด – บ้านเนินจรรย์รงค์ อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

ดวงตราเทศบาลตำบลหนองกรด

ดวงตราสัญลักษณ์ประจำเทศบาลตำบลหนองกรด เป็นตรา “ ต้นกรดใหญ่ริมน้ำที่สะพรั่งด้วยดอกบัวหลวง ” ซึ่งแสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ ร่มเย็น แวดล้อมไปด้วยธรรมชาติ

เทศบาลตำบลหนองกรด มีพื้นที่ ๘.๒๔ ตารางกิโลเมตร ปัจจุบัน (สิ้นสุด พฤษภาคม ปี พ.ศ. ๒๕๔๖) ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของ ๑ ตำบล จำนวน ๖ หมู่บ้านของอำเภอด่านขุนทด ดังนี้
ในเขตเทศบาลตำบลหนองกรด มีจำนวน ๖ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๓, ๔, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖

ลักษณะที่ตั้ง/อาณาเขต และเขตการปกครอง

เทศบาลตำบลหนองกรด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัดนครราชสีมา ห่างจากอำเภอด่านขุนทด ๒๐ กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดนครราชสีมา ประมาณ ๘๐ กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพมหานครโดยทางรถยนต์ตามหมายเลข ๒ ถนนมิตรภาพ ประมาณ ๒๕๐ กิโลเมตร เทศบาลตำบลหนองกรด มีพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด ๘.๒๔ ตารางกิโลเมตร หรือ เท่ากับ ๕,๑๕๐ ไร่ มีอาณาเขตติดต่ออำเภอต่าง ๆ

ด้านเหนือ

ตั้งแต่หลักเขตที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ตามแนวเส้นตั้งฉากกับศูนย์กลางทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด่านขุนทด) – บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ฟากตะวันตก ระยะ ๑,๐๐๐ เมตร ตรงจุดที่อยู่ห่างจากจุดศูนย์กลางที่ถนนกำลังเอก บรรจบกับทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด่านขุนทด) – บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ตามแนวทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด่านขุนทด) – บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ไปทางเหนือ ระยะ ๒,๐๐๐ เมตร /จากหลักเขต...

จากหลักเขตที่ ๑ เป็นเส้นตั้งฉากกับศูนย์กลางทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ถึงหลักเขตที่ ๒ ซึ่งตั้งอยู่ตามแนวเส้นตั้งฉากกับศูนย์กลางทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) พากตะวันออก ระยะ ๑,๐๐๐ เมตร

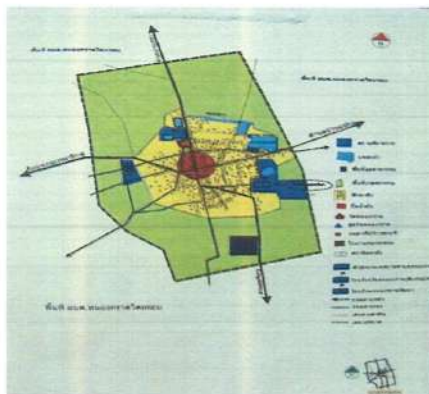
ด้านใต้ จากหลักเขตที่ ๔ เป็นเส้นตั้งฉากกับศูนย์กลางทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ถึงหลักเขตที่ ๕ ซึ่งตั้งอยู่ตามแนวเส้นตั้งฉากกับศูนย์กลางทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑(ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) พากตะวันตก ระยะ ๑,๐๐๐ เมตร

จากหลักเขตที่ ๓ เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านถนน ไปบ้านหนองแหนถึงหลักเขตที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ตามแนวเส้นตั้งฉากกับศูนย์กลางทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) พากตะวันออก ระยะ ๑,๐๐๐ เมตร ตรงจุดที่อยู่ห่างจากจุดศูนย์กลางที่ถนนกำลึงเอก บรรจบกับทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ตามแนวทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ระยะ ๒,๐๐๐ เมตร

ด้านตะวันออก จากหลักเขตที่ ๒ เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ถึงหลักเขตที่ ๓ ซึ่งอยู่ริมถนนไปบ้านหนองแหน พากเหนือ ตรงจุดที่อยู่ห่างจากจุดศูนย์กลางที่ทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) บรรจบกับถนนกำลึงเอก ตามแนวถนนกำลึงเอก ไปทางทิศตะวันออก ระยะ ๑,๖๐๐ เมตร

ด้านตะวันตก จากหลักเขตที่ ๕ เป็นเส้นขนานกับศูนย์กลางทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๒๑๗ แยกทางหลวงหมายเลข ๒๐๑ (ด้านขุนทด) - บรรจบทางหลวงหมายเลข ๒๐๕ (คำปึง) ระยะ ๑,๐๐๐ เมตร ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านถนนไปบ้านหนองหัน บรรจบกับหลักเขตที่ ๑

แผนที่แสดงขอบเขตการปกครองของเทศบาลตำบลหนองกรด

ทำเนียบ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
เทศบาลตำบลหนองกราด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

สาขาที่ ๑ ด้านเกษตรกรรม ประกอบด้วย การกลีกรรรม / การปศุสัตว์ / การประมง/
การป่าไม้ เช่นการทำเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ โคกหนองนา
 เป็นต้น

- ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (ศูนย์เรียนรู้ทฤษฎีใหม่ “โคก หนอง นา” การทำ
เกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่อาศัย	ประเภท	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๑	นายประทีป ศรีอภัย	๑๑ หมู่ที่ ๔ บ้านโกรกสมอ ต. หนองกราด อ. ด่านขุนทด จ. นครราชสีมา	เกษตรกรทฤษฎีใหม่ โคกหนองนา เกษตรแบบผสมผสาน การฟื้นฟูดินในรูปแบบ เกษตรอินทรีย์ การผลิตข้าวอินทรีย์	๐๘๙-๗๙๘-๔๒๘๒	
๒	นางสัมพันธ์ อยู่ภักดี	๒๑๒ หมู่ที่ ๔ บ้านโกรกสมอ ต. หนองกราด อ. ด่านขุนทด จ. นครราชสีมา	เกษตรกรทฤษฎีใหม่ โคก หนอง นา	๐๘๑-๐๗๕-๒๕๘๘	
๓	นางสายรุ้ง รอดนุช	๒๑๓ หมู่ที่ ๔ บ้านโกรกสมอ ต. หนองกราด อ. ด่านขุนทด จ. นครราชสีมา	เกษตรกรทฤษฎีใหม่ โคก หนอง นา	๐๘๑-๑๘๕-๗๙๐๗	
๔	นางลิ่ง โด่งสูงเนิน	๑๗/๓ หมู่ที่ ๔ บ้านโกรกสมอ ต. หนองกราด อ. ด่านขุนทด จ. นครราชสีมา	เกษตรกรทฤษฎีใหม่ โคก หนอง นา	๐๘๑-๐๗๕-๒๕๘๘	
๕	นางสุรีรัตน์ พังพิศ	๑๖/๒ หมู่ที่ ๓ บ้านหนองกราด ต. หนองกราด อ. ด่านขุนทด จ. นครราชสีมา	เกษตรกรทฤษฎีใหม่ โคก หนอง นา		
๖	นายล้อม เพยขุนทด	หมู่ที่ ๑๓ บ้านหนองยายหอม ต. หนองกราด อ. ด่านขุนทด จ. นครราชสีมา	ทำนาผสมผสาน เกษตรกรทฤษฎีใหม่ โคก หนอง นา การฟื้นฟูดินในรูปแบบ เกษตรอินทรีย์ การผลิตข้าวอินทรีย์	๐๙๓-๓๒๖-๓๐๑๓	

สาขาที่ ๑ ด้านเกษตรกรรม ประกอบด้วย การกลีกรรรม / การปศุสัตว์ / การประมง/
การป่าไม้ เช่นการทำเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ โคกหนองนา
เป็นต้น

- ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (ศูนย์เรียนรู้ทฤษฎีใหม่ “โคก หนอง นา”
- ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (การฟื้นฟูดินในรูปแบบเกษตรอินทรีย์)

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่อาศัย	ประเภท	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๗	นายน้อย เพ็ญขุนทด	หมู่ที่ ๑๖ บ้านเทวานิมิต ต. หนองกรด อ. ด้านขุนทด จ. นครราชสีมา	ทำนาผสมผสาน เกษตรกรทฤษฎีใหม่ โคก หนอง นา การฟื้นฟูดินในรูปแบบ เกษตรอินทรีย์ การผลิตข้าวอินทรีย์	๐๘๔-๑๖๘๒๒๔๕	
๘	นางเรณู อึ้งขุนทด	หมู่ที่ ๓ บ้านหนองกรด ต. หนองกรด อ. ด้านขุนทด จ. นครราชสีมา	เกษตรกรทฤษฎีใหม่ โคกหนองนา เกษตรแบบผสมผสาน หมอดิน/หมอดินอาสา/ การฟื้นฟูดินในรูปแบบ เกษตรอินทรีย์ การผลิตข้าวอินทรีย์	๐๘๗-๒๕๕๘๖๔๔	
๙	กลุ่มเกษตรกรทำไร่ หนองกรด	๑๑๗ หมู่ที่ ๑๓ บ้านหนองยายหอม ต. หนองกรด อ. ด้านขุนทด จ. นครราชสีมา	-รวบรวมผลผลิต การเกษตร -ส่งเสริมและเผยแพร่ อาชีพเกษตร	๐๘๐๓๑๔๗๔๐๗	
๑๐	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน นักวิจัยไ้บ้านฟื้นฟู และพัฒนาดินเพื่อเพิ่ม ผลผลิตทางการเกษตร ตำบล หนองกรด	๑๐๑ หมู่ที่ ๑๓ บ้านหนองยายหอม ต. หนองกรด อ. ด้านขุนทด จ. นครราชสีมา	เกษตรกรทฤษฎีใหม่ โคก หนอง นา เกษตรแบบผสมผสาน	๐๘๗๒๕๕๖๐๗๘	

สาขาที่ ๑ ด้านเกษตรกรรม ประกอบด้วย การกสิกรรม / การปศุสัตว์ / การประมง/
การป่าไม้ เช่นการทำเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ โคกหนองนา
เป็นต้น

- การประมง

กลุ่มเกษตรกรทำไร่นองคราด

ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลุ่มเกษตรกรทำไร่นองคราด

การปรับปรุงพัฒนาดินเค็ม

การปรับปรุงพัฒนาดินเค็ม

ทำเนียบ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
เทศบาลตำบลหนองกราด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา
สาขาที่ ๑ ด้านเกษตรกรรม ประกอบด้วย การกลีกรม / การปลูสัตว์ / การประมง/
การป่าไม้ เช่นการทำเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ โคกหนองนา
เป็นต้น
- ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (การปลูสัตว์ การเลี้ยงวัว เลี้ยงแพะ)

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่อาศัย	ประเภท	เบอร์โทร	หมาย เหตุ
๑	นายพลวัต แพะขุนทด อายุ ๒๓ ปี	๕๗/๑ หมู่ที่ ๓ บ้านหนองกราด ต. หนองกราด อ.ด่านขุนทด นม.	เลี้ยงวัว จำนวน ๕๕ ตัว	๐๘๐-๐๓๔๓๕๓๐	
๒	นายพัชรพล ไพขุนทด อายุ ๕๕ ปี	๒๑๒ หมู่ที่ ๓ บ้านหนองกราด ต. หนองกราด อ.ด่านขุนทด นม.	เลี้ยงวัว จำนวน ๒๐ ตัว	๐๙๘-๒๒๐๑๓๓๒	
๓	นายชัยดาร์ เพิกขุนทด อายุ ๕๗ ปี	๑๙๕ หมู่ที่ ๓ บ้านหนองกราด ต. หนองกราด อ.ด่านขุนทด นม.	เลี้ยงวัว จำนวน ๕๐ ตัว		
๔	นางนฤมล สิ้นขุนทด อายุ ๖๙ ปี	๖๐ หมู่ที่ ๑๓ บ้านหนองยายหอม ต. หนองกราด อ.ด่านขุนทด นม.	เลี้ยงวัว จำนวน ๗๐ ตัว	๐๙๘-๑๘๙๕๘๒๘	
๕	นายประทีป ศรีอภัย อายุ ๕๙ ปี	๑๑ หมู่ที่ ๔ บ้านโกรกสมอ ต. หนองกราด อ.ด่านขุนทด นม.	เลี้ยงวัว จำนวน ๕ ตัว	๐๘๙-๗๙๘๔๒๘๒	
๖	นางแห้ง วิจบ อายุ ๖๕ ปี	หมู่ที่ ๓ บ้านหนองกราด ต. หนองกราด อ.ด่านขุนทด นม.	เลี้ยงวัว จำนวน ๖๐ ตัว		
๗	นายสมพาด โสงขุนทด อายุ ๖๘ ปี	หมู่ที่ ๑๓ บ้านหนองกราด ต. หนองกราด อ.ด่านขุนทด นม.	เลี้ยงวัว จำนวน ๗๐ ตัว		
๘	นายแสง พัดขุนทด อายุ ๗๒ ปี	หมู่ที่ ๓ บ้านหนองกราด ต. หนองกราด อ.ด่านขุนทด นม.	เลี้ยงวัว จำนวน ๓๐ ตัว		
๙	นายดิ่ง เสียดขุนทด อายุ ๗๐ ปี	หมู่ที่ ๓ บ้านหนองกราด ต. หนองกราด อ.ด่านขุนทด นม.	เลี้ยงวัว จำนวน ๓๕ ตัว		
๑๐	นายวุฒิกกร พัดขุนทด อายุ ๔๕ ปี	หมู่ที่ ๔ บ้านหนองกราด ต. หนองกราด อ.ด่านขุนทด นม.	เลี้ยงวัว จำนวน ๑๐ ตัว		
๑๑	นายจ่ง เสริฐขุนทด อายุ ๖๘ ปี	หมู่ที่ ๓ บ้านหนองกราด ต. หนองกราด อ.ด่านขุนทด นม.	เลี้ยงแพะ จำนวน ๑๐๐ ตัว		

ทำเนียบ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลหนองกรด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

สาขาที่ ๑ ด้านเกษตรกรรม ประกอบด้วย การกลั่นกรอง / การแปรรูป / การประมง/
การป่าไม้ เช่นการทำเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ โคกหนองนา
 เป็นต้น

- ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (การประมง)

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่อาศัย	ประเภท	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๑	นายประทีป ศรีอภัย	๑๑ หมู่ที่ ๔ บ้านหนองกรด ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	เลี้ยงปลากะพง	๐๘๙-๗๙๘๔๒๘๒	
๒	นางวิภา สร้อยลวด	หมู่ที่ ๑๓ บ้านหนองยายหอม ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	เลี้ยงปลากะพง		
๓	นางสมบุญ เลนสันเทียะ	หมู่ที่ ๑๓ บ้านหนองยายหอม ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	เลี้ยงปลากะพง		
๔	นางจินดา พิพขุนทด	หมู่ที่ ๑๓ บ้านหนองยายหอม ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	เลี้ยงปลากะพง		
๕	นายบุญล้อม เพยขุนทด	หมู่ที่ ๑๓ บ้านหนองยายหอม ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	เลี้ยงปลากะพง		
๖	นางสงวน มากขุนทด	หมู่ที่ ๑๖ บ้านหนองยายหอม ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	เลี้ยงปลากะพง		
๗	นายน้อย เพือกขุนทด	หมู่ที่ ๑๖ บ้านเทวานิมิต ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	เลี้ยงปลากะพง		
๘	นางกำไล โปษขุนทด	หมู่ที่ ๑๓ บ้านหนองยายหอม ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	เลี้ยงปลากะพง		
๙	นายชัยวัฒน์ ปราณีตพลกรัง	หมู่ที่ ๑๓ บ้านหนองยายหอม ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	เลี้ยงปลากะพง		
๑๐	นางบังอร เว็ดสูงเนิน	หมู่ที่ ๑๓ บ้านหนองยายหอม ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	เลี้ยงปลากะพง		

ตัวชี้วัดที่ ๔๘

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นและนำไปเผยแพร่เพื่อประโยชน์
หน่วยที่ ๔ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนาและภูมิปัญญาในท้องถิ่น

สาขาที่ ๑ ด้านเกษตรกรรม ประกอบด้วย การกลีกรรรม / การปลูสัตว์ / การประมง/
การป่าไม้ เช่นการทำเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ โคกหนองนา
เป็นต้น

การเลี้ยง ปลากระพง

ทำเนียบ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลหนองกรด อำเภอตำบลขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

สาขาที่ ๒ ด้านหัตถกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช่เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน, งานแกะหนังตลุง, ทอผ้าด้วยมือ, เย็บปักถักร้อย, การทำหัวโขน เป็นต้น

- งานทอผ้าด้วยมือ ทอผ้าถุง ทอผ้าขาวม้า กลุ่มแม่บ้านหมู่ที่ ๑๕

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	บ้านเลขที่	ประเภท	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๑	นางบังอร มากขุนทด	๒๖๘ หมู่ที่ ๑๕ ต. หนองกรด อ.ตำบลขุนทด นม.	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า	๐๘๔-๓๕๗๖๕๖๔	ประธานกลุ่ม
๒	นางบัวผัน บุญมี	๒๕ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๓	นางก้อนทอง ดวงใจ	๒๙ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๔	นางขวัญเรือน พ่อขุนทด	๓๗ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๕	นางเมตตา เมินขุนทด	๑๐๘ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๖	นางบัวพา พุดขุนทด	๑๑๗ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๗	นางสาคร ศรีทอง	๑๑๘ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๘	นางคำพอง กุกขุนทด	๑๑๘/๑ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๙	นางละเอียด พวกขุนทด	๑๑๙ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๑๐	นางแก่นตา พุดขุนทด	๑๒๒ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๑๑	นางเนียม ศรีทอง	๑๒๔ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๑๒	นางแวง บุญมี	๑๒๒/๒ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๑๓	นางหลั่น พุดขุนทด	๑๒๒/๑ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๑๔	นางคำเขียน พวมขุนทด	๑๒๕/๑ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๑๕	นางประกาย แสมขุนทด	๑๓๓ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๑๖	นางก้อนทอง มากขุนทด	๑๔๒ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๑๗	นางปราณีต บินขุนทด	๑๔๔ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๑๘	นางกุหลาบ มากขุนทด	๑๕๑ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๑๙	นางสุนี มากขุนทด	๒๒๘ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๒๐	นางจัน มากขุนทด	๒๒๘ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๒๑	นางเชียม มากขุนทด	๒๖๑ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๒๒	นางเฉลิม ดีอุดม	๒๘๑ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๒๓	นางหนูน้อย แกมขุนทด	๒๘๓ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๒๔	นางสุนิตย์ พวกขุนทด	๖๑ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๒๕	นางสมพร แคมขุนทด	๑๒๐ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก
๒๖	นางหนูเล็ก รอดจตุรัส	๑๙ หมู่ที่ ๑๕	ผ้าถุง ผ้าขาวม้า		สมาชิก

ทำเนียบ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลหนองกราด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

สาขาที่ ๒ ด้านหัตถกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช่เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน, งานแกะหนังตลุง, ทอผ้าด้วยมือ, เย็บปักถักร้อย, การทำหัวโขน เป็นต้น

- งานทอผ้าด้วยมือ ทอผ้าถุง ทอผ้าขาวม้า

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่อาศัย	ประเภท	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๑	นางทิพย์นิตดา บุตรดี	ม.๔ บ้านโกรกสมอ ต. หนองกราด อ.ด่านขุนทด นม.	ทอผ้าถุง ผ้าขาวม้า ทอเสื่อ	๐๙๘-๖๕๑-๕๒๙๕	
๒	นางลำดวน ขามสันเทียะ	ม.๔ บ้านโกรกสมอ ต. หนองกราด อ.ด่านขุนทด นม.	ทอผ้าถุง ผ้าขาวม้า ทอเสื่อ	๐๘๙-๒๘๕-๑๕๘๘	
๓	นางสาวนฤมล บุตรดี	ม.๔ บ้านโกรกสมอ ต. หนองกราด อ.ด่านขุนทด นม.	ทอผ้าถุง ผ้าขาวม้า ทอเสื่อ		
๔	นางสายรุ้ง รอดนุช	ม.๔ บ้านโกรกสมอ ต. หนองกราด อ.ด่านขุนทด นม.	ทอผ้าถุง ผ้าขาวม้า	๐๘๑-๑๘๕-๗๙๐๗	
๕					
๖					
๗					

กลุ่มทอผ้า หมู่ ๑๕ ไหม้แหลมทอง

กลุ่มทอผ้า หมู่ ๑๕ ใหม่แหลมทอง

ทำเนียบ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลหนองกรด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

สาขาที่ ๒ ด้านหัตถกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช่เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน, งานแกะหนังตลุง, ทอผ้าด้วยมือ, เย็บปักถักร้อย, การทำหัวโขน เป็นต้น

- งานเย็บปัก ถักร้อย ทำหมอนปักทอง

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่อาศัย	ประเภท	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๑	นางประภาพร อยู่ภักดี	ม. ๑๖ บ้านเทวานิมิต ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	ทำหมอนปักทอง	๐๖๒-๒๖๓๙๒๘๘	
๒	นางสาวบังอร กล้าหาญ	ม. ๑๖ บ้านเทวานิมิต ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	ทำหมอนปักทอง	๐๖๒-๒๑๐๑๓๓๔	
๓	นางทิพย์นิตดา บุตรดี	ม. ๔ บ้านโกรกสมอ ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	ทำหมอนปักทอง	๐๙๘-๖๕๑-๕๒๙๕	
๔	นางสายรุ้ง รอดนุช	ม. ๔ บ้านโกรกสมอ ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	ทำหมอนปักทอง	๐๘๑-๑๘๕-๗๙๐๗	
๕	นางสมนึก ไต้สูงเนิน	ม. ๑๔ บ้านสุขสันต์ ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	ทำหมอนปักทอง	๐๙๕-๑๘๓๕๙๕๑	
๖	นางสมพร อยู่สูงเนิน	ม. ๑๔ บ้านสุขสันต์ ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	ทำหมอนปักทอง	๐๘๖-๓๖๙๒๓๙๓	
๗	นางประกอบ บุญสุระ	ม. ๑๕ บ้านใหม่แหลมทอง ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	ทำหมอนปักทอง	๐๖๒-๙๖๗๕๓๙๘	
๘					
๙					
๑๐					

ทำเนียบ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลหนองกรด อำเภอตำบลขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

สาขาที่ ๒ ด้านหัตถกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช่เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน, งานแกะหนังตลุง, ทอผ้าด้วยมือ, เย็บปักถักร้อย, การทำหัวโขน เป็นต้น

- งานประดิษฐ์ ทำบายศรี ใบตอง

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่อาศัย	ประเภท	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๑	นายภานุวัฒน์ หินขุนทด	ม.๓ บ้านหนองกรด ต. หนองกรด อ.ตำบลขุนทด นม.	ทำบายศรี	๐๖๑-๙๕๐๒๑๐๗	
๒	นางทิพย์นิตดา บุตรดี	ม.๔ บ้านโกรกสมอ ต. หนองกรด อ.ตำบลขุนทด นม.	ทำบายศรี	๐๙๘-๖๕๑-๕๒๙๕	
๓	นางสมนึก ไต้สูงเนิน	ม. ๑๔ บ้านสุขสันต์ ต. หนองกรด อ.ตำบลขุนทด นม.	ทำบายศรี	๐๙๕-๑๘๗๕๙๕๑	
๔	นายสุรชัย ลิขุนทด	ม.๑๖ บ้านเทวานิมิต ต. หนองกรด อ.ตำบลขุนทด นม.	ทำบายศรี		
๕					
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					

ด้านทิศธรรม

งานทำบายศรี

ทำเนียบ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลหนองกรด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

สาขาที่ ๒ ด้านหัตถกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช่เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน, งานแกะหนังตลุง, ทอผ้าด้วยมือ, เย็บปักถักร้อย, การทำหัวโขน เป็นต้น

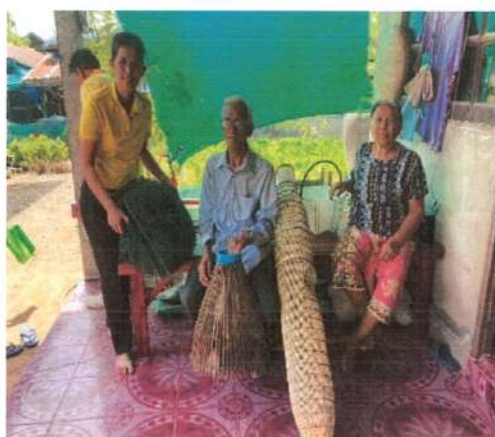
ด้านหัตถกรรม - งานจักสาน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่อาศัย	ประเภท	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๑	นายสุชาติ ศรีอภัย	ม. ๑๓ บ้านหนองยายหอม ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	งานจักสาน ทำไม้กวาด ก้านลาน		หมายเหตุ
๒	นายรัก แพะขุนทด	ม. ๑๓ บ้านหนองยายหอม ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	งานจักสานไซดักปลา งานจักสานสานสุ่ม งานจักสานอีหลง งานจักสานไซ		
๓	นางสำรวม แพะขุนทด	ม. ๑๓ บ้านหนองยายหอม ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	งานจักสานตะกร้า		
๔	นายสงว ปราณีตพลกรัง	ม.๓ บ้านหนองกรด ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	งานจักสานไซดักปลา งานจักสานตะกร้า งานจักสานแข่ง งานจักสานกระดิ่ง		
๕	นายเอก เม็งขุนทด	ม.๔ บ้านโกรกสมอ ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	งานจักสานไม้กวาด ทางมะพร้าว งานจักสานเปลนอนผ้า		
๖	นางบริบูรณ์ ศรีอภัย	ม.๓ บ้านหนองกรด ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	งานจักสานตะกร้า งานจักสานกระดิ่ง		
๗	นางจำปี ปราบโจร	ม.๓ บ้านหนองกรด ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	งานจักสานกระดิ่ง		

งานจักรสาน อีหลง

งานจักกรสาน ไซตักปลา สุ่ม อีหลง

ทำเนียบ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

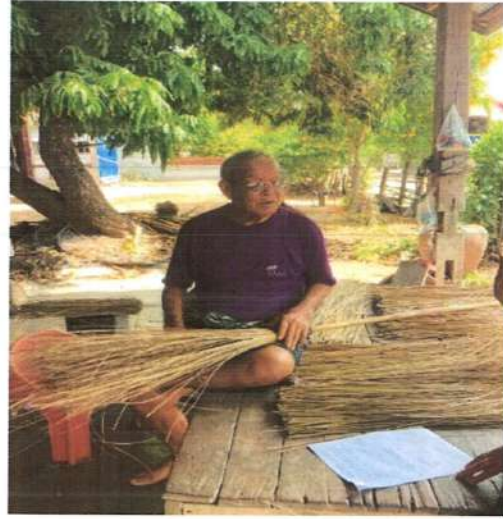
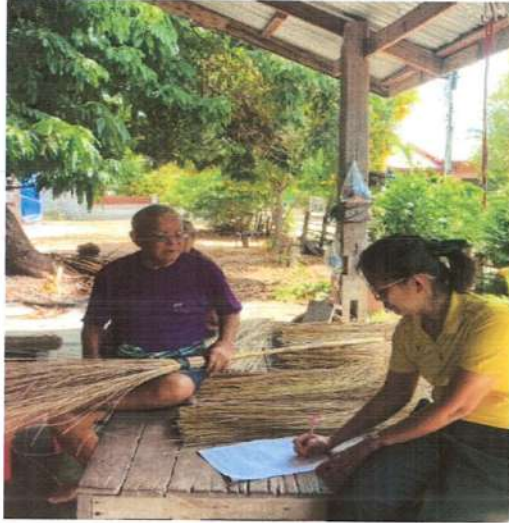
เทศบาลตำบลหนองกรด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

สาขาที่ ๓ ด้านอุตสาหกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต โดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้าและรวมถึงงานด้านการบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป (โต๊ะ ตู้ เตียง) การแปรรูปสิ่งต่าง ๆ จากยางพารา เป็นต้น

- ด้านอุตสาหกรรม - การทำเครื่องไม้กวาดก้านลาน โดยใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิตการตีก้านลาน
- การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป โต๊ะ

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่อาศัย	ผลิตภัณฑ์	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๑	นายสุชาติ ศรีอภัย	ม. ๑๓ บ้านหนองยายหอม ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	เครื่องจักรในงานจักสาน ทำไม้กวาด ก้านลาน		
๒	นายสงว ปรานีตพลกรัง	ม.๓ บ้านหนองกรด ต. หนองกรด อ.ด่านขุนทด นม.	การทำโต๊ะ		
๓					

งาน ไม้กวาดก้านมะพร้าว

งานจักรสานไม้กวาดก้านลาน

ทำเนียบ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลหนองกรด อำเภอตำบลขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

สาขาที่ ๓ ด้านอุตสาหกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักร เป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต โดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมาก เพื่อการค้า และรวมถึงงานด้านการบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป (โต๊ะ/ เติง/ ตู้) การแปรรูปสิ่งต่าง ๆ , จากยางพารา เป็นต้น

- ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต โดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า โรงผลิตขนมจีน

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ประเภท	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๑	นายธีระศักดิ์ หลวงพรสวัสดิ์	บ้านเลขที่ ๕๐ ม. ๔ บ้านโกรกสมอ ตำบลหนองกรด อำเภอตำบลขุนทด จังหวัดนครราชสีมา	โรงผลิตขนมจีน (นายขนมจีน)	๐๘๖-๒๔๘-๐๘๖๐	

ทำเนียบ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลหนองกรด อำเภอตำบลขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

สาขาที่ ๔ ด้านการแพทย์ไทย คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การหัตถเวชกรรมไทย (การนวดไทย/ การนวดประคบสมุนไพร), การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค, การผดุงครรภ์พื้นบ้านโดยหมอดำแยของชาวไทยมุสลิม (โต๊ะบีแด) เป็นต้น

- ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (สมุนไพรลูกประคบ) (หมอบีบเส้น)

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ประเภท	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๑	นางสัมพันธ์ ศรีหมาต	ม. ๑๓ บ้านหนองยายหอม ต. หนองกรด อ. ตำบลขุนทด จ. นครราชสีมา	การนวดไทย การนวดประคบ สมุนไพร	๐๘๗-๒๓๑๘๕๒๒	
๒	นางสาวพิมพ์ภัส เกี่ยวพันธ์งาม	ม. ๑๕ บ้านใหม่แหลมทอง ต. หนองกรด อ. ตำบลขุนทด จ. นครราชสีมา	การนวดไทย	๐๖๕-๓๖๕๑๔๘๒	

การนวดแผนไทย

การนัดแผนไทย

ทำเนียบ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลหนองกรด อำเภอเด่นขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

สาขาที่ ๕ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์
การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล
และยั่งยืน เช่น การบวชป่า, การสืบชะตาแม่น้ำ, การทำแนวปะการัง
เทียม, การอนุรักษ์ป่าชายเลน เป็นต้น

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ประเภท	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๑	เทศบาลตำบลหนองกรด	ม. ๔ บ้านโกรกสมอ ตำบลหนองกรด อำเภอเด่นขุนทด จังหวัดนครราชสีมา	การอนุรักษ์ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรม พืชอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ สมเด็จพระ กนิษฐาธิราชเจ้ากรม สมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรม ราชกุมารี	๐๔๔-๙๗๓๕๕๗	
๒	เทศบาลตำบลหนองกรด	เทศบาลตำบลหนองกรด	การก่อสร้างฝายชะลอน้ำ หนองหัวช้าง		
๓	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนนักวิจัย ไต้หวันฟื้นฟูและพัฒนาดิน เพื่อเพิ่มผลผลิตทาง การเกษตรตำบล หนองกรด	๑๐๑ หมู่ที่ ๑๓ บ้านโกรกสมอ ตำบลหนองกรด อำเภอเด่นขุนทด จังหวัดนครราชสีมา	การปรับปรุง พัฒนาดินเค็ม	๐๘๗๒๕๙๖๐๗๘	
๔	เทศบาลตำบลหนองกรด	ประชาชน ม. ๓ บ้านหนองกรด ม. ๔ บ้านโกรกสมอ ม.๑๓ บ้านหนองยายหอม ม. ๑๔ บ้านสุขสันต์ ม. ๑๕ บ้านใหม่แหลมทอง ม. ๑๖ บ้านเทวานิมิต	การพัฒนา โครงการรณรงค์สร้าง จิตสำนึกในการคัดแยก ขยะ		
๕	เทศบาลตำบลหนองกรด	ม. ๔ บ้านโกรกสมอ ตำบลหนองกรด อำเภอเด่นขุนทด จังหวัดนครราชสีมา	การอนุรักษ์ โครงการพื้นที่สีเขียว อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และแหล่งน้ำ ร่วมกันฟื้นฟู และเพิ่มพื้นที่สีเขียว		

สาขาที่ ๕ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลุ่ม ชวนาพัฒนาดิน

การอนุรักษ์โครงการพื้นที่สีเขียว
อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และแหล่งน้ำ ร่วมกันฟื้นฟูและเพิ่มพื้นที่สีเขียว

ทำเนียบ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลหนองกรด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

สาขาที่ ๖ ด้านศิลปกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่าง ๆ เช่น งานจิตรกรรม, งานประติมากรรม, งานนาฏศิลป์, ดนตรี, งานทัศนศิลป์, งานคีตศิลป์, การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ ได้แก่ การขับร้องเพลง อีแซว, ลำตัด, ลิเก, หมอลำ, โนรา ฯลฯ

- ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น งานนาฏศิลป์ (กลุ่มนางรำบ้านหนองกรด)

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	นาฏศิลป์	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๑	กลุ่มนางรำบ้านหนองกรด	เทศบาลตำบลหนองกรด	รำวงสงกรานต์ย่าโม รำวงสงกรานต์พ่อขุนทด รำวงสงกรานต์บุญเหลือ รำอวยพร รำงานอื่น ๆ	๐๘๖-๓๓๕-๐๖๑๙	
๒					

สาขาที่ ๖ ด้านศิลปกรรม งานนาฏศิลป์

สาขาที่ ๒ ด้านศิลปกรรม งานนาฏศิลป์

กลุ่มนางรำบ้านหนองกรด

ทำเนียบ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลหนองกรด อำเภอเด่นขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

สาขาที่ ๗ ด้านภาษาและวรรณกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้ง ภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น ภาษาโบราณ, ภาษาถิ่น, หนังสือ, ตำรา, ตำรับอาหาร, งานประพันธ์/ บทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง, เรื่องสั้น นวนิยาย นิทาน บทเพลงต่าง ๆ เป็นต้น

- ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาโบราณ / ภาษาถิ่น (ด้านการบายศรีสู่ขวัญในพิธีต่าง ๆ)

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ประเภท	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๑	นายเผื่อน เมียกขุนทด	ม. ๑๖ บ้านเทวานิมิต ตำบลหนองกรด อำเภอเด่นขุนทด จังหวัดนครราชสีมา	- ทำพิธีบายศรี เรียกขวัญงาน บวชนาค - ทำพิธีบายศรี เรียกขวัญงาน แต่งงาน - ทำพิธีบายศรี เรียกขวัญงาน แสดงความยินดีจบ การศึกษา - ทำพิธีบายศรี บวงสรวง งานพิธีต่าง ๆ เช่น - งานย่าโม - งานฉลองยศ ตำแหน่ง		

ทำเนียบ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
เทศบาลตำบลหนองกรด อำเภอเด่นขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

สาขาที่ ๗ ด้านภาษาและวรรณกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้ง
ภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น ภาษาโบราณ, ภาษาถิ่น, หนังสือ, ตำรา,
ตำรับอาหาร, งานประพันธ์/ บทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง, เรื่องสั้น
นวนิยาย นิทาน บทเพลงต่าง ๆ เป็นต้น
- ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาโบราณ , ภาษาถิ่น

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ประเภท	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๑	นายเพื่อน เมี้ยกขุนทด	ม. ๑๖ บ้านเทวานิมิต ตำบลหนองกรด อำเภอเด่นขุนทด จังหวัดนครราชสีมา	- หมอทำขวัญ/ หมอธรรม/ ทำ ขวัญนาค - การสู่วัณข์้าวเปลือก - การสู่วัณข์ และทำพิธีเสริม สิริมงคล - พิธีกรรม/ หมอทำเคราะห์ บ้าน		

สาขาที่ ๗ ด้านภาษาและวรรณกรรม

ด้านการบายศรีสู่ขวัญในพิธีต่าง ๆ

สาขาที่ ๗ ด้านภาษาและวรรณกรรม

ด้านการบายศรีสู่ขวัญในพิธีต่าง ๆ

ทำเนียบ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลหนองกรด อำเภอตำบลขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

สาขาที่ ๘ ด้านอื่น ๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับ ความเชื่อ ศาสนา พิธีกรรม
อาหารไทย อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น
- ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ศาสนา พิธีกรรม

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ประเภท	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๑	นายเผื่อน เมี่ยงขุนทด	ม. ๑๖ บ้านเทวานิมิต ตำบลหนองกรด อำเภอตำบลขุนทด จังหวัดนครราชสีมา	- พิธีกรรมการทำพิธีทาง ศาสนา/ พิธีกรรมของชุมชน - พิธีกรรมทางศาสนา/ พราหมณ์บายศรี - พิธีพราหมณ์/ หมอพราหมณ์ - การถ่ายทอดหลักศาสนา/ พิธีและพิธีกรรมศาสนา “มัททยก” - ปรากฏชาวบ้าน “ด้านพิธีกรรม ทางศาสนา”		
๒	นายธง เกากุ่ม	ม. ๓ บ้านหนองกรด ตำบลหนองกรด อำเภอตำบลขุนทด จังหวัดนครราชสีมา	เจ้าหน้าที่พิธีกรรม “สัปเหร่อ)		

ทำเนียบ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลหนองกรด อำเภอตำบลขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

สาขาที่ ๘ ด้านอื่น ๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับ ความเชื่อ ศาสนา พิธีกรรม
อาหารไทย อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น
- ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเชื่อ ศาสนา พิธีกรรม

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ประเภท	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๑	ประชาชน ม. ๓ บ้านหนองกรด ม. ๔ บ้านโกรกสมอ ม.๑๓ บ้านหนองยายหอม ม. ๑๔ บ้านสุขสันต์ ม. ๑๕ บ้านใหม่แหลมทอง ม. ๑๖ บ้านเทวานิมิต	- เจ้าที่ตาปู่บ้าน ม. ๑๓ ต.หนองกรด - เจ้าที่หนองบังตา ม. ๔ ต.หนองกรด - เจ้าที่พระยาสีเขียวบึง หนองใหญ่ ม. ๓ ต. หนองกรด	- เลี้ยงเจ้าที่ตาปู่บ้าน ม. ๑๓ - เลี้ยงเจ้าที่หนองบังตา ม. ๔ - เลี้ยงเจ้าที่พระยาสีเขียว บึงหนองใหญ่ ม. ๓		

สาขาที่ ๘ ด้านอื่น ๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับ ความเชื่อ ศาสนา พิธีกรรม
อาหารไทย อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น
- ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ศาสนา พิธีกรรม

ทำเนียบฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลหนองกรด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

สาขาที่ ๘ ด้านอื่น ๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับ ความเชื่อ ศาสนา พิธีกรรม
อาหารไทย อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น
- ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณี

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ประเภท	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๑	ประชาชน ม. ๓ บ้านหนองกรด ม. ๔ บ้านโกรกสมอ ม.๑๓ บ้านหนองยายหอม ม. ๑๔ บ้านสุขสันต์ ม. ๑๕ บ้านใหม่แหลมทอง ม. ๑๖ บ้านเทวานิมิต	ณ ลานอนุสาวรีย์ ท่านท้าวสุรนารี(ย่าโม) เทศบาลตำบลหนอง กรด	โครงการจัดงานฉลอง ชัยชนะท่านท้าวสุรนารี (ย่าโม) เทศบาลตำบล หนองกรด		
๒	ประชาชน ม. ๓ บ้านหนองกรด ม. ๔ บ้านโกรกสมอ ม.๑๓ บ้านหนองยายหอม ม. ๑๔ บ้านสุขสันต์ ม. ๑๕ บ้านใหม่แหลมทอง ม. ๑๖ บ้านเทวานิมิต	ณ วัดบ้านหนองกรด	โครงการจัดงานประเพณี แห่เทียนพรรษาเทศบาล ตำบลหนองกรด		
๓	ประชาชน ม. ๓ บ้านหนองกรด ม. ๔ บ้านโกรกสมอ ม.๑๓ บ้านหนองยายหอม ม. ๑๔ บ้านสุขสันต์ ม. ๑๕ บ้านใหม่แหลมทอง ม. ๑๖ บ้านเทวานิมิต	ณ วัดบ้านหนองกรด	โครงการจัดงานประเพณี ลอยกระทงเทศบาลตำบล หนองกรด		
๔	ประชาชน ม. ๓ บ้านหนองกรด ม. ๔ บ้านโกรกสมอ ม.๑๓ บ้านหนองยายหอม ม. ๑๔ บ้านสุขสันต์ ม. ๑๕ บ้านใหม่แหลมทอง ม. ๑๖ บ้านเทวานิมิต	ณ ลานอนุสาวรีย์ย่าโม บ้านหนองกรด	ประเพณีสวดมนต์ทำบุญ ตักบาตรกลางหมู่บ้าน		

ทำเนียบ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
เทศบาลตำบลหนองกรด อำเภอตำบลขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

สาขาที่ ๘ ด้านอื่น ๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับ ความเชื่อ ศาสนา พิธีกรรม
อาหารไทย อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น
- ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณี

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ประเภท	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๕	ประชาชน ม. ๓ บ้านหนองกรด ม. ๔ บ้านโกรกสมอ ม.๑๓ บ้านหนองยายหอม ม. ๑๔ บ้านสุขสันต์ ม. ๑๕ บ้านใหม่แหลมทอง ม. ๑๖ บ้านเทวานิมิต	วัดบ้านหนองกรด	ประเพณีก่อพระเจดีย์ ทรายข้าวเปลือก		
๖	ประชาชน ม. ๓ บ้านหนองกรด ม. ๔ บ้านโกรกสมอ ม.๑๓ บ้านหนองยายหอม ม. ๑๔ บ้านสุขสันต์ ม. ๑๕ บ้านใหม่แหลมทอง ม. ๑๖ บ้านเทวานิมิต	ณ ลานอนุสาวรีย์ พ่อขุนทด อ. ตำบลขุนทด จ. นครราชสีมา	โครงการสืบสานตำนาน ตำบลขุนทด เทศบาลตำบล หนองกรด		

ทำเนียบ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลหนองกรด อำเภอตำบลขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

สาขาที่ ๘ ด้านอื่น ๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับ ความเชื่อ ศาสนา พิธีกรรม
อาหารไทย อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

- ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น อาหารพื้นบ้าน

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ประเภท	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๑	นางแก่นคอย ศรีแสง	ม. ๔ บ้านโกรกสมอ ตำบลหนองกรด อำเภอตำบลขุนทด จังหวัดนครราชสีมา	- การทำขนมตาล - การทำขนมหมกต๋อขสงกรานต์ - การทำข้าวต้มมัด, ข้าวต้มผัด		
๒	บ้านสุขสันต์ - เทวานิมิต	ม. ๑๔ บ้านสุขสันต์ ม. ๑๖ บ้านเทวานิมิต ตำบลหนองกรด อำเภอตำบลขุนทด จังหวัดนครราชสีมา	- การทำกระยาสารท		
๓	บ้านใหม่แหลม ทอง	ม. ๑๕ บ้านใหม่แหลม ทอง ตำบลหนองกรด อำเภอตำบลขุนทด จังหวัดนครราชสีมา	- การทำกระยาสารท		

ความเชื่อ ศาสนา ปะเพณี พิธีกรรม

ความเชื่อ ศาสนา ปะเพณี พิธีกรรม

ความเชื่อ พิธีกรรม

สาขาที่ ๘ ด้านอื่น ๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับ ความเชื่อ ศาสนา พิธีกรรม
อาหารไทย อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

- ความเชื่อ ศาสนา พิธีกรรม

โครงการจัดงานฉลองชัยชนะท่านท้าวสุรนารี(ย่าโม) เทศบาลตำบลหนองกรด

โครงการจัดงานประเพณีแห่เทียนพรรษา เทศบาลตำบลหนองกรด

โครงการจัดงานประเพณีแห่เทียนพรรษา เทศบาลตำบลหนองกรด

โครงการจัดงานประเพณีแห่เทียนพรรษา เทศบาลตำบลหนองกรด

โครงการจัดงานประเพณีลอยกระทง เทศบาลตำบลหนองกรด

ประเพณีก่อพระเจดีย์ทรายข้าวเปลือก

โครงการสืบสานตำนานด้านขุนทด

โครงการสืบสานตำนานด่านขุนทด

ทำเนียบฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลหนองกรด อำเภอคำชะอี จังหวัดนครราชสีมา

สาขาที่ ๘ ด้านอื่น ๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับ ความเชื่อ ศาสนา พิธีกรรม
อาหารไทย อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

- ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น (ผลิตภัณฑ์จากกล้วยน้ำหว่า)

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	ประเภท	เบอร์โทร	หมายเหตุ
๑	กลุ่มแปรรูปกล้วยแม่ ทเวา - สุขสันต์	ม. ๑๖ บ้านทวานิมิต ม. ๑๔ บ้านสุขสันต์	กล้วยอบมัน กล้วยเบรคแตก กล้วยกวน กล้วยปาปริก้า กล้วยตาก	๐๘๑-๒๖๕-๐๘๗๐	

กลุ่มแปรรูปกล้วยเทศาสุขสันต์

